

Statens Overbevilsning, er den fornuftigste Bei at betrage. Den samme Bei vilde man forberede her, naar man antager det foreliggende Forslag. — Jeg har ikke ret lagt Mærke til, om ogsaa det næste Forslag er under Forhandling.

Formanden: Det er kun § 2, der er under Forhandling.

Tscherning: En stor Deel af de Bemærkninger, jeg har at gjøre, vil ogsaa finde deres Anvendelse paa det næste Forslag, men for Dieblirket skal jeg ikke berøre det. Jeg skal kun endnu paaberaabe mig, at § 3 i Grundloven siger: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkkirke og understøttes som saadan af Staten.“ Staten skal altsaa sørge for, at Folkkirken bliver behørig understøttet, og dette skeer, naar der sørges for, at enhver af dens Embedsmænd, Præsterne og Alle, der høre til Kirkens Embedsmænd, nyde en behørig og passende Løn; men Staten kan ikke sørge derfor, naar den ikke tillige har det i sin Magt at fordele Midlerne dertil. Det er derfor en sand og naturlig, og jeg troer den eneste naturlige Maade, hvorpaa Finantlovens § 3 i Tidens Længde kan skee Fyldest, at man lader samtlige Tiender, der nu bruges til at lønne de geistlige Embedsmænd, indflyde i Statskassen og derimod deraf udreder efter en passende Lønningsfordelingslov den Understøttelse, der skal gives til Kirken igennem de saaledes lønnede Embedsmænd. Grundlovens § 82 har ogsaa sin Betydning her. Den siger: „Dog skal Enhver, der ikke godtgjør at være Medlem af et i Landet anerkjendt Troessamfund, til Skolevæsenet svare de til Folkkirken løvbefalede, personlige Afgifter.“ Dette viser altsaa, at Staten har anseet sig berettiget til at betragte den Art Afgifter som en Statsindtægt, hvorover den havde Dispositionsret. Den har ikke kunnet anvise det til Skolerne, som tilhørte Kirken, hvorfra det saa gik; men den har desuagtet disponeret over disse Afgifter med fuldkommen Ret, og det er det Samme, som jeg her foreslaaer, at man skal gjøre med Tienden. Man vil jo vel maaskee paaberaabe sig den Distinction, der er gjort imellem

de forskjellige directe Skatter og Tienden i Valgloven af 1854; men for det Første er Valgloven kun en Valglov og ikke nogen Grundlov, og dernæst er det ganske tydeligt og klart, hvorledes man er kommen til denne Sondring, en Sondring, der for Dieblirket har en meget mærkelig Betydning. Man har saaledes følt, at dersom man medtog Tiendeafgiften imellem de Afgifter, som ere tilskøde, saa vilde et saa stort Antal af de mindre Landeiendomsbesiddere faae den Valgbarhed til Landstthinget, som anordnes i Valgloven, at Betydningen af Landstthingets Valgbarhed derved vilde have tabt en stor Deel af sin Kraft. Det er jo klart af den hele Anordning om Landstthinget, at man har søgt at henlægge Valgbarheden til de mere Formuende, der beviste denne Mere-Formuenhed enten igjennem Afgifter eller igjennem Indtægter; man vil jo ogsaa see, hvilken Betydning Tiendeafgiften vil faae, isald den kom ind i Valgloven; thi den vilde jo paa eengang ganske betydeligt forøge deres Antal, som yde 200 Rd. aarlig Afgift til Statskassen. Jeg kan godt begribe, at denne Bestemmelse kan være en Ubequemmelighed for dem, der kun have Lyst til at faae Velgere under visse Betingelser, og jeg kan ogsaa tænke mig, at netop denne Ubequemmelighed kan virke til at modsætte sig et Forslag, der ellers er saa simpelt i sin hele Natur, og som i Tidens Løb vilde kunne løse de store Vanffeligheder, som ville møde, isald man ikke griber igennem dermed; men det er ikke af denne Grund, at Forslaget er fremkommet. Jeg foreslaaer dette, for at det Dieblirk ikke skal komme frem, hvor man vil see en Kirke lønnet med store Indtægter, som har smaa Menigheder, og dette kan fremkomme, isald vi ikke gaae den Bei, som her er foreslaaet; det er det naturlige Dieblirk, og det er til en vis Grad den rette Tid, hvort man bliver opmærksom derpaa. Jeg veed meget godt, at Forslag af denne Natur skal have en lang Betænkningstid, og derfor er mit Haab om, strax at bringe det til Afgjørelse, ikke stort; men man maa jo eengang begynde; man maa faae Sæden, for at det gode Korn kan groe, førend Udfrødet voxer det over Hovedet.